

4

שאלה כוללת ב"נסיון" טבהורדת המן.
ד. הנני ממסיר לכם לחם מן הטטים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך.
אברבנאל מקשה: מה הנסיון שינסה אותו בתת להם לחם לאכול דבר יום ביומו והיה ביום השמיני והכיננו את אשר הביאו והיה מסנה - וזה היה חסד גדול, לא נסיון?
היוצאות יונות נתנו ליטאלה זו:

פכילתא טו ד: דבר יום ביומו: מי זברא יום - ברא פרנסתו. מכאן היה ר' לעזר המודעי אומר: כל מי שימ לו מה יאכל היום ואומר: "מה אוכל למחרת". הרי זה מחוסר אמונה, שנאמר למען אנסנו הילך בתורתא אה לא.

רש"י ד"ה למען אנסנו. עד וכבר פרשתי. ועין גם:
רמב"ן דברים ח' ב' ד"ה וזכרת את כל הדרך החל מן "וכבר פרשתי בפרשת המן". בפסוק יא' ו' "נמטנו יבשה" "ואמר בלתי אל חפן" עד "לפי שאין לו מה בסלו".

ראב"ע ד"ה וטעם אנסנו.
ספורנו ד"ה למען אנסנו ועיין גם דברים ח' ב' ד"ה לנסותך; ה' ט"ו ד"ה ולמען נסותך.

רשב"ם
הכתב והיובלה: אין טעם "אנסנו", כדי לאמת הפנסה דבר פסוק חלילה, כי בעצם הפנסה ימ' אין צרך בנסיון, להודע ברור ספק כדבר, כי הוא יודע העתידות, אבל "אנסנו" - הוא לתת שלמות הכירו (מידעה ברורה, ודאות) למנוסה, שיתברר לו יכדלתו, אם יוכל לעמד בנסיונו, ובכל יום ויומו יהיו עיניהם תלויות למזונותיהם, אם יהיה להם בטחון בסור בה' ית'; וזהו "אנסנו", אביא אתכם לידי נסיון עצמכם ויבורר לכם אם כבר הגעתם לידי מדת הבטחון הנסור אה לא; הגה הנסיון פה לחוציא במנוסה דבר מדת הבטחון מן הכח אל הטעל ולהזיק בו תכונה נפשית הגדולה מאד בערכה.

1. מה הן התשובות השונות שנותנים החכמים הנזכרים ליטאלה הנ"ל?
2. מאיזו סיבה לא פרט אף אחד מן המפרשים את הנסיון כאן במובן של הקניית הרגל כמו שפרש הרמב"ן שמות כ' י"ז ד"ה כי לבעבור נסות החל מן "אבל יתכן שיאמר כי לבעבור הרגילם" עד "כי לא נסה כענין רגילות".
3. השוה את דברי הרמב"ן כאן ד"ה "למען אנסנו" לדבריו שמות כ' י"ז ד"ה כי לבעבור נסות אתכם החל מן "ויתכן שיאחיה הנסיון הזה בסובה" עד סוף דבריו.
  - א. מה ההבדל בין מרושו לענין "הנסיון" של מתן תורה ובין מרושו לענין הנסיון של הורדת המן?
  - ב. מאיזו סבה לא פרש הרמב"ן את נסיון המן כשם שפרש את הנסיון בס?

3. וילוננו כל עדת בני ישראל רש"י - רמב"ן. וע' גם רש"י לפ' א.

1. מה הקשי העומד בפני שניהם.
  2. מה ההבדל בין תשובותיהם?
  3. דברי הרמב"ן "וכבר כתבתי הטעם בסדר וינס" ורמזיה לדבריו כראשית ס"ו ט"ו ד"ה שלמים ושלט החל מן "אבל אמר לך דבר שהוא אמת וברור". עד ואור אמרנו. למה מה מזכיר הרמב"ן כאן את דבריו סמ?
2. שאלות ברט"י:
אא (1) ג. ד"ה מי י מותנו מה קשה לו וליים מה מביא את התרגום. העלה: בחמס הוצאת הרב נפלה ס"ד בדברי רש"י, אין "לו מתנו" ד"ה אלה הפסוק דברי רש"י וצ"ל כמו לא מתנו (במדבר י"ד ב).
200 (2) ה' ד"ה והיה מסנה חלל מן ואומר אני מה קשה לנו?
(3) ו' " וידעתם כי ה' הוציא אתכם,